

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE SEPTEMBER 2023 NO. 8

WAARDEVOL TIEL

voortzetting van
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Vestriekstraat 19
4003 DX Tiel
[miss_nancyhageman@
hotmail.com](mailto:miss_nancyhageman@hotmail.com)
06-55121210

Penningmeester:
Ronald van Lith
Wadenoyenlaan 279
4006 AD Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

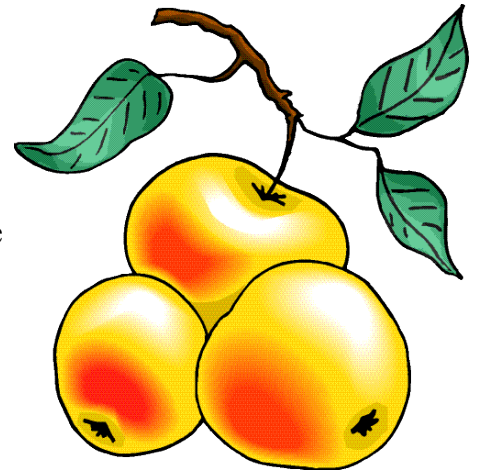
Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Ontsluitingsweg Passewaay

In dit maandblad hebben wij al meerdere malen bericht over de plannen voor de derde Passewaayse ontsluitingsweg. Daarin hebben wij aangegeven waarom een rijbaanverdubbeling van de Provincialeweg, benoemd als tracé 1,

of een soort bypass vanaf de Schaarsdijkweg naar de Avezaathse rotonde, zoals het Wadenoyse comité voorstelt, geen oplossing kan zijn. Zie de uitgave van mei dit jaar. Ons inziens valt daarom niet te ontkomen aan het maken van een keuze uit de vier westelijke tracés. Die keuze hadden wij voor onszelf al wel gemaakt voor het tracé dicht ten zuiden van de spoorlijn, waarbij de zwaartepunten lagen op het behoud van landschap en dorpsgezicht. Maar op een kaart ziet het beeld er toch wat anders uit dan op de locatie zelf. Vandaar dat we vijftalig op de fiets zijn gestapt om ons er ter plaatse van te vergewissen of een andere mogelijkheid wellicht toch wenselijker zou kunnen zijn.

Nu zijn wij er ons van bewust op het gebied van civiele- en verkeerstechniek geen deskundigen te zijn, maar geheel onwetend zijn we toch evenmin. Zo kwamen wij tot de conclusie dat het tracé 5, langs de Ophemertsestraat, bij lange de voorkeur niet kan hebben. Deze langste route, anderhalf maal zo lang als de twee kortste routes, genummerd als 2 en 3 ter weerszijden van de spoorlijn, geeft alleen daarom al meer schade en overlast. De route doorsnijdt en versnipperd rigoureus zes of zeven agrarische percelen tussen de Groenstraat en de Dreef. De voorziene 80KM weg laat geen uitwegen toe, zodat er een ventweg naast moet komen. Dat geldt ook voor de delen langs de Ophemertsestraat en de Nieuweweg.

De geluidsbelasting op percelen langs die route zal het maximaal toelaatbare van 50 decibel overschrijden, wat niet in alle gevallen te compenseren zal zijn. Ter plaatse van de kruising met de Bommelweg zullen zeker woningen en bedrijven gesloopt moeten worden om ruimte aan de weg te bieden.

Het tracé genummerd als 4, loopt vanaf de busbaan in het verlengde van de Drs. den Uyl-laan dwars door alle agrarische percelen tussen de Groenestraat en de Nieuweweg, is eveneens aanmerkelijk langer dan route 2 en 3, is verwoestend voor het landschap en leidt dus eveneens tot afbraak waar het de Nieuweweg volgt naar de Bommelweg.

Tracé 2, ten noorden van de spoorlijn, doorkruist en versnipperd vele agrarische percelen, tast het dorpsgezicht aan en maakt een driedeling van het ruim opgezette dorp. Daartegenover is het zuidelijk van de spoorlijn gelegen tracé 3 even lang als route 2. Deze route 3 was in eerste instantie in het geheel strak langs de spoorlijn gedacht, maar liep bij de kruisingen nabij de spoorwegovergangen van Groeneweg, Dreef en Bredestraat tegen de voorschriften van ProRail aan. Die verlangt viaducten bij wegkruisingen zo nabij de overwegen. Maar route 3 kan evengoed vanaf de busbaan langs de noordzijde van de Bommelweg worden geleid tot aan de Dreef en pas vandaar dicht langs de zuidkant van de spoorlijn, om ter hoogte van de kruising met de Bredestraat weer voldoende afstand te nemen van de spoorwegovergang volgens de normen van ProRail. Overigens zien wij ook hier, net zoals bij alle andere routes, problemen door te hoge geluidsbelasting op nabijge woningen. Niettemin handhaven wij onze conclusie dat tracé 3 de in alle opzichten minst belastende route is voor de derde ontsluitingsweg van Passewaay.

Ton

Uit de vergadering van Waardevol Tiel op 15 juni 2023

Naamgeving stegen en straten

In de vergadering werd besloten om contact op te nemen met de gemeente over foutieve naamsvermeldingen van straten en het geven van historisch verantwoorde namen aan enkele naamloze steegjes in de binnenstad.

Bij de foutieve namen gaat het om de F.J. Ebbensstraat, waarin een s ontbreekt en de Koninginnenstraat, die als Koninginnestraat te boek staat, terwijl de straat toch de naam kreeg ter gelegenheid van het bezoek aan Tiel, in 1898, van de koninginnen Emma en Wilhelmina.

Bij de naamgeving van de steegjes gaat het om het steegje dat vanaf het Plein voor de ingang van de Sociëteit langs naar de Tolhuiswal voert. Tegenover de Sociëteit heeft ooit een brouwerij gestaan. Een historisch gegeven dat in de de naam Brouwerijsteeg in leven zou kunnen blijven. Heeft deze steeg trouwens die naam ooit niet al eens gedragen?

Tussen de Agnietenstraat en de Koninginnenstraat bevindt zich ook een steeg, die langs de voormalige synagoge loopt. Het ligt dus voor de hand die steeg Synagoge-

steeg te noemen. En de laatste overgebleven zakkendragerssteeg tussen het Plein en de Weerstraat moet uiteraard Zakkendragerssteeg genoemd worden. Maar de mooiste naam heeft Waardevol Tiel gevonden voor het steegje tussen de Ruitersstraat en de Voorstad. Aan de hand van de kaart van Blaeu, uit 1650, is te zien dat deze steeg feitelijk een restant is van de Ruiterssteeg, die destijds tot aan de Zandwijksepoort voerde. De steeg zou dus al een mooie naam kunnen dragen als Poortsteeg. Maar de poort was op een bastion gebouwd, zo laat Blaeu's kaart zien. Dus de steeg zou een nog mooiere naam kunnen dragen als Bastionsteeg.

En eigenlijk vinden we dat Zandwijk weer gewoon Zandwijk moet heten in plaats van Tiel-Oost. Maar dat is nog even niet aan de orde.

Website

We hebben in John van Mil een nieuwe webmaster gevonden, als opvolger van Chris Koolma. Chris heeft zich sinds een groot aantal jaren over onze website ontfermt. Aanvankelijk ook als actieve deelnemer aan onze vergaderingen. Maar later, toen hij zich op andere zaken ging concentreren, beperkte hij zich tot hulp op afstand met het onderhouden van de website. Toch heeft hij onlangs te kennen gegeven naar een opvolger te verlangen. Die dachten wij niet onmiddellijk in voorraad te hebben. Maar laat daar nu opeens een John van Mil zijn vinger opsteken! John, sinds ruim een jaar actief lid van onze club, enthousiast en vol frisse en verfrissende ideeën, heeft, van hoed en rand wetend, de koe gelijk bij de hoorns gevat en inmiddels de website van Chris overgenomen. Aan Chris onze dank voor zijn jarenlange steun.

Stadswandeling Oekrainers

Onze voorzitter heeft onlangs, middels een stadswandeling, een achttal Oekraïense vluchtelingen kennis laten maken met de historische aspecten van stad. De Oekrainers, die niet al teveel mogelijkheden tot vertier en recreatie hebben, waren verguld om op deze manier hun verblijfsstad wat beter te leren kennen.

Veilinggebouw

Waardevol Tiel heeft zich ingespannen om, in samenwerking met de gemeente Tiel, enkele bijzondere zaken uit het te slopen gebouw van de voormalige fruitveiling Tiel en Omstreken veilig te stellen. Zo heeft Bert van Setten er voor gezorgd dat een bijzonder tegeltableau uit 1954 professioneel uit de muur is gezaagd en in een lijst gezet. Ook de veilingklok wilden wij namens de gemeente veilig stellen en wel op zo'n manier, dat hij na uitneming ook weer zou kunnen werken. Want dan zouden er wellicht nog verschillende mogelijkheden zijn om de klok daadwerkelijk te

gaan gebruiken. In een fruitmuseum bijvoorbeeld. Daarom gingen Bert en John van Mill naarstig op zoek naar een deskundige, die met de gedateerde elektronica om kon gaan. Die hadden zij nog snel gevonden ook. Maar tot hun verbazing (of was het verbijstering?) had de gemeente de klok ineens door een slopersbedrijf weg laten nemen. Die had hem wel netjes in een houten krat verpakt. Maar het waarom en wat er met de elektronica is gebeurd blijft tot nu toe een raadsel.

Volgende vergadering: 21 september 2023.

Deze vergadering is tevens een bijzondere ledenvergadering i.v.m. verschillende wijzigingen in het bestuur van Waardevol Tiel. Met deze uitgave nodigen wij onze leden dan ook van harte uit de vergadering bij te wonen.

Aanvang 19.30 uur. Plaats: Kerkstraat 32

Vergaderingen 2023

donderdag 19 oktober

donderdag 16 november

donderdag 21 december

Agenda voor de vergadering van Waardevol Tiel op 21 september 2023

Opening

1 Notulen 20 juli 2023.

2 Mededelingen en stukken.

3 Vaststellen extra agendapunten.

4 Verkiezing bestuursleden.

Nancy Hageman treedt terug als secretaris. Voor haar opvolging heeft John van Mil zich kandidaat gesteld. Eventuele medekandidaten kunnen zich uiteraard aan het dagelijks bestuur als zodanig opgeven.

Voorts stelt het dagelijks bestuur voor om als bestuursleden zonder portefeuille te benoemen: Jan van Doesburg, Ton Schiltmans, Peter Schipper en Bert van Setten. Reden hiervoor is dat deze heren Waardevol Tiel op tal van bijeenkomsten van overheden en instellingen vertegenwoordigen, maar als zodanig een stuk autoriteit missen.

5 Afspraken en actiepunten.

6 Wat verder ter tafel komt.

7 Rondvraag.

8 Sluiting.